

der faktisk skaber Kapitalen — de kunne gøre det af egoistiske Grunde, men det kommer ogsaa de ubemidlede til gode —, skulle betale for, at den store, ubemidlede Klasse skal have alle mulige Samfundsgoder i Retning af fri Undervisning for deres Børn, Alderdomsunderstøttelse, Sygehjælp o. s. v. Man indretter det altsaa saaledes, at det er den fuldstændigste Karikatur af det, som oprindeligt var den historiske Mening med Skattebevillingsretten. Gennemførelsen af denne betød netop, at de, der betale Skatter, ogsaa skulle have Indfyldelse; men det er den store Mængde, de, der i Forhold til Samfundet, Stat og Kommune, ere de nydende, der i Kraft af den direkte almindelige Valgret — til Trods for, at de ikke betale Skatter eller i hvert Fald ikke tilnærmelsesvis i saa stort Omfang som de andre — ere de bestemmende og først og fremmest bestemme, hvad de andre skulle betale i Skat. Kærnen i den historiske Skattebevillingsret er netop det modsatte, nemlig at jeg selv skal skønne over, hvad jeg vil betale i Skat, hvor meget jeg vil ofre paa de forskellige Samfundsformer.

Saa tales der fra radikal og tidt ogsaa fra socialdemokratisk Side om, at den Skala, der her er foreslaaet, ikke er progressiv nok. Jo, vi ere komne til en Skala, som er saa progressiv, at man maa forbaves over, at man i det hele kan gaa saa vidt. Det drejer sig om en Stigning af 40 Gange saa meget for de højere Indtægters Vedkommende som for de lavere. Efter min Mening er det faktisk saa farligt et Eksperiment, man her er inde paa, at jeg tror, det vil vise sig, at det lader sig ikke gennemføre. Og derfor har jeg netop peget paa den Mulighed, at man maa stille sig det klart, at det kun kan gennemføres som et Eksperiment, og at man atter maa give Rigsdagen Lejlighed til, naar der er gaaet et Aar, og Erfaring er indvunden, at tage hele dette Spørgsmaal op til fornyet Overvejelse. Jeg kan ikke noksom gentage, at det er en finansvidenskabelig Fejl af første Rang, en klassisk Fejl i finansvidenskabelig Henseende at kile løs paa ganske enkelte Skatter. Det, det gælder om, er netop at sprede Skatterne. Naar en Skat bliver saa exorbitant, som her er Tale om, vil det al-

tid paa en eller anden Maade hævne sig. Vi udsætte os paa den Maade for at jage Formuerne ud af vort Land, og det er det, vi sidst af alt kunne være tjente med. Det kan være, at man i en fjern Fremtid kan komme til en ideal Tilstand, til en Kapitaldannelse og Kapitalopsamling paa andre Maader, end det nu sker, men vi, der staa i det praktiske Liv og regne med den Samfundsudvikling, vi have staaet i saa længe, og som efter alle historiske Tegn skrider roligt fremad, gøre klogt i at ræsonnere som saa, at det kan ikke nytte at lægge saa store Byrder paa een Del af Befolkningen og ikke paa den anden, det kan ikke nytte at skabe to Klasser i Befolkningen, en nydende og en ydende, thi det maa nødvendigvis føre til ganske ensidige Resultater. Desuden er hele dette Sværmeri for direkte og personlige Skatter i Virkeligheden fuldstændig forældet. Medens vi vedblive at synge de gamle liberale Viser, der handle om, hvor herlige de direkte Skatter ere, har hele den øvrige Verden forladt dette System. Det er aldeles ikke moderne i finansvidenskabelige Fremstillinger. Nu begynder man netop at forstaa og vurdere alle de andre Skatter, men vi blive ved at kile løs paa hele denne Historie, som sædvanlig et halvt Hundrede Aar bagefter den øvrige Verden, stadig bildende os ind, at vi ere i Spidsen, og at vi ere et overordentlig stort Fremskridtsfolk.

Oven i Købet vil man samtidig knytte Formue- og Indkomstkattens Fastsættelse Aar for Aar til Finansloven ud fra den Betragtning, at Skatteyderne saa skulle kunne sige i hvert enkelt Tilfælde: Saa og saa meget ville vi bære. Naar vi fordre, at Statskassen skal have flere og flere Udgifter, maa vi ogsaa mærke det, og vi ville alle være med til at bære Byrden. Men vil man opnaa dette, maa man ogsaa have det saadan, som man har det andre Steder, man maa have en Beskatning, der gaar saa vidt muligt helt ned til Bunden, ellers faa vi igen det, jeg pegede paa før, at det er de Mennesker, der ikke mærke Byrderne, som ved deres Rigsdagsrepræsentanter kommandere de andre til at betale Skatterne til de Udgifter, som disse Repræsentanter i og for sig ikke billige og ikke kunne yde deres Tilslut-